

Programa anual d'execució
Reserves naturals des Vedrà,
es Vedranell i els illots de
Ponent

2011

Presentació

L'esdeveniment més important d'aquest any 2011 i ben segur que també dels últims anys, ha de ser l'aprovació del PORN de Cala d'Hort i Cap Llentrisca. Després d'uns quants anys d'espera, tot apunta al fet que en la primera meitat d'aquest any es faci realitat aquest important norma, que com no podia ser d'una altra manera, ha de condicionar i deixar la seva empremta en l'elaboració del programa anual d'execució d'aquest any 2011.

Aquest any, malgrat la política d'austeritat en l'àmbit de la gestió pública, la dotació assignada per al pressupost, en termes absoluts és la mateixa que per a l'any 2010, any en el que si es donà una important reducció respecte a anys anteriors. Continuen les limitacions pressupostaries però no empitjoren.

D'acord amb aquesta limitació s'intentarà aprofitar despeses ja fetes i fer una reposició d'esdeveniments tan rellevants com l'obra de teatre Les Xarxes a Escena o l'exposició del usos tradicionals lligats al illots.

S'espera arribar a complir els objectius generals següents:

- Assolir un bon estat general de conservació del medi de les reserves naturals des Vedrà, es Vedranell i els illots de Ponent.
- Aconseguir que es valori el patrimoni natural contingut als illots que formen les Reserves i el seu entorn marí protegit.
- Implicar als usuaris de la zona en la conservació dels valors naturals de l'Espai Protegit.
- Fomentar la comunicació entre l'equip de gestió de les Reserves i els diferents sectors actius a la zona protegida i en especial amb els propietaris.
- Fer extensiu aquests objectius al nou àmbit PORN, si n'és el cas.

Es continuarà donant una especial rellevància a la investigació contant amb l'important ajut de la Fundació La Caixa que finança integrament el projecte més important d'aquesta area.

Juan Torres Marí
Director de les RRNN des Vedrà
es Vedranell i els illots de Ponent

Sumari

Equip de gestió

Programes i projectes

1. Àrea de gestió per a la conservació
2. Àrea de desenvolupament socio-econòmic
3. Àrea d'ús públic
4. Àrea d'investigació i seguiment
5. Àrea de participació
6. Àrea de manteniment
7. Àrea de vigilància
8. Àrea d'administració
9. Àrea de planificació
10. Àrea d'avaluació

Pressupost

Equip de gestió

Director

Juan Torres Marí

Tècnica superior

Virginia Picorelli Sastre

Educadores ambientals

Marta Tur Riera

Catalina Torres Costa

Brigada de manteniment

Pedro Moreno Taltavull

Fco. Javier Cayetano Gómez

Isard Polo Sánchez

Informadores

Helena Ribas Marí

Ines Olalla Gonzalez

Naturalista

Jorge Calvo Mínguez

Vigilant Marí

José V. Ripoll Becerril

1. Àrea de gestió per a la conservació

1.1 PROGRAMA DE CONTROL DE CABRES

El valor natural principal de l'illa des Vedrà és la vegetació present, amb gran quantitat d'endemismes botànics, la qual cosa ha fet que sigui qualificada per a molts investigadors com un laboratori botànic. Però la flora de l'illot es veu amenaçada per la presència de ramats de cabres que a més afavoreixen l'erosió del terreny, i per aquest motiu des de l'any 2002 el PORN estableix la prohibició d'introduir i mantenir cabres als illots.

Per altra banda, a la Junta Rectora de l'any passat aquest tema va tenir un gran protagonisme i, fonamentat en els anys passats en la situació actual intentant resoldre-ho i en els informes del servei d'espècies que parlen de la sostenibilitat d'un petit ramat, els representants del Consell es van manifestar favorables a arribar a un acord amb els propietaris des Vedrà. Actualment el ramat s'ha reduït fins a 35 caps, encara molt lluny de les xifres proposades en els informes.

Enguany s'espera que, amb la implicació de totes les parts interessades (Servei de Protecció d'Espècies, Espais de Natura Balear, propietaris etc) i amb l'ajut d'una futura eina normativa, es pugui abordar un problema que des de l'any 2002, malgrat haver-ho intentat, no s'ha pogut resoldre.

1.2. PROGRAMA DE CONTROL DE CONILLS

El principal impacte que resta actiu sobre la vegetació de la majoria dels illots de les reserves naturals des Vedrà, es Vedranell i els illots de Ponent, és la presència d'herbívors com el conill (*Oryctolagus Cuniculus*), amenaçant les comunitats vegetals, tant per una acció directe com per l'efecte erosiu dels seus caus.

Més concretament, a l'illa de s'Espartar tenen un efecte notable sobre les poblacions de *Medicago citrina*, *Beta maritima subsp. Marcosi* i *Silene hifacensis*, que només poden subsistir en els penya-segats verticals i sobre les roques costaneres, lluny de la seva acció. Aquestes espècies són endemismes exclusius d'illots, i segons els experts, són els restes de la vegetació original dels illots abans de la introducció dels herbívors.

Després d'unes primeres tasques d'avaluació i control fetes els dos anys passats, el que es pretén enguany és desenvolupar un programa de vigilància i control amb l'ajut d'un expert i la col·laboració de la societat de caçadors de St. Josep que ens permeti tenir controlada la situació d'una manera més continuada, econòmica i sense la utilització de verins.

1.3 PROGRAMA DE CONTROL DE RATES

L'any 2009 es va acabar la campanya de desratització de l'illa des Bosc, amb l'objectiu d'eliminar aquesta espècie completament de l'illa, i així potenciar una zona de nidificació d'una important au marina com el virot, eliminat els predadors d'ous i cries.

Els resultats obtinguts foren força satisfactoris, però la dinàmica de les poblacions d'aquestes espècies, amb ràpides recuperacions dels contingents, fa que sigui precís no abandonar el programa i fer el seguiment periòdic per poder actuar novament al menor índex d'individus a l'illot.

Les tasques emmarcades en l'actuació prevista per a 2011, al igual que en el 2010, consistiran en la realització d'aquests controls periòdics a l'Illa des Bosc i l'actuació puntual en les zones que sigui necessari. Aquests controls serviran com a sistema de vigilància a més de comprovar el grau d'efectivitat de la campanya.

1.4 PROJECTE D'ESTUDI I RECUPERACIÓ DELS HÀBITATS SUBMARINS

L'àmbit marí de les Reserves es un espai relativament reduït, de menys de 600 ha, en un bon estat de conservació i amb uns valors naturals excepcionals com les comunitats de gorgònia vermella (*Paramuricea clavata*), les comunitats esciàfiles, etc. però es té constància de la presència d'elements aliens (vehicles, neumàtics, estris de pesca, etc) que deterioren la seva qualitat.

Per altra banda sabem que l'escalfament de l'aigua té efectes perniciosos damunt les espècies bentòniques i amb aquest motiu es creà la xarxa "T-Mednet" d'estacions instal·lades en aigües costaneres de la Mediterrània nord-occidental destinades a la lectura de sèries de temperatura.

El que es pretén és la contractació d'una empresa de treballs submarins que a la vegada que fa tasques de recuperació i neteja dels fons, també instal·li tot un seguit de termòmetres a diferents fondàries que registrin la temperatura cada hora. Les dades es recullen un parell de vegades a l'any i aquesta informació es tractada posteriorment pel grup de recerca MEDRECOVER, amb seu a l'Institut de Ciències del Mar.

2. Àrea de desenvolupament socio-econòmic

2.1. PROGRAMA DE REUNIONS SECTORIALS

Es continuarà el contacte, si cal amb les reunions adients, per tal de no interrompre la comunicació establerta amb els principals grups d'usuaris de les Reserves Naturals, però també, si n'és el cas, es reprendran els contactes amb altres sectors més propis de l'àmbit PORN com poden ser els caçadors, agricultors, titulars de restaurants, etc. Es pretén d'aquesta manera mantenir i reforçar les vies de comunicació amb els diferents sectors per a conèixer les seves necessitats i obtenir beneficis mutus.

2.2. PROJECTE DE REUNIÓ AMB ELS PROPIETARIS

Els antecedents, respecte les relacions amb els propietaris dels terrenys de l'espai protegit no han estat tant positius com seria desitjable.

Des de les Reserves s'han fet gestions per impulsar un canvi en aquestes relacions. Aquestes gestions es pretenen mantenir i també ampliar en el moment que també s'ampliï l'àmbit geogràfic, per que així els propietaris tinguin l'ocasió de manifestar les seves opinions i l'equip de gestió de conèixer-les i, en el possible, tenir-les en compte. El que es pretén és que participin en la presa de certes decisions.

3. Àrea d'ús públic

3.1 PROGRAMA EDUCATIU "HISTÒRIA I LLEGENDA"

Un any més es continuarà l'oferta educativa amb escolars que s'inicià al 2002 amb l'itinerari "Historia i llegenda". Aquest itinerari es desenvolupa a la finca pública de ses Païsses de cala d'Hort, propietat del Consell Insular d'Eivissa, i està dirigida als alumnes de 4rt de primària, durant el curs escolar. En el recorregut es treballen els recursos naturals, etnològics i paisatgístics de la zona i, a més, es donen a conèixer els valors de les reserves naturals des Vedrà, es Vedranell i els Illots de Ponent.

Des de fa tres anys les instal·lacions del museu etnològic a les dependències de ses Païsses, del Consell Insular d'Eivissa, s'aprofiten com a suport de les explicacions i han tingut molta acollida entre el públic visitant, pel que es preveu continuar visitant-les durant la present campanya.

3.2 PROGRAMA EDUCATIU A SA CONILLERA "VIU UN ILLOT, RESERVA'T UN ESPAI"

Aquest Itinerari, que transcorre per l'illa de sa Conillera, va sorgir de la necessitat de donar a conèixer aquest valuós espai natural protegit, aprofundir en ell i involucrar als joves en la creació i gestió d'aquests tipus d'àrees.

Aquesta activitat està dirigida (durant el curs escolar) als alumnes de segon cicle d'ESO i batxillerat, per a grups no superiors als 25 alumnes. Consta de tres fases: una activitat prèvia al centre, una visita guiada a l'illot i una activitat posterior que hauran d'elaborar els propis alumnes amb ajuda dels seus tutors.

Per a l'execució d'aquest programa, es subvencionaran la majoria dels trasllats fins a l'illot.

3.3 PROGRAMA EDUCATIU "SETMANA DE LA MAR".

Com ja és habitual, entre gener i abril de l'any 2011, es participarà en la campanya "La Setmana del Mar", organitzada pel Club Nàutic de Sant Antoni, amb la mateixa dinàmica de temporades anteriors: cada grup d'escolars està durant una setmana embarcat recorrent la costa oest de l'illa d'Eivissa.

Dins aquesta campanya s'emmarquen tot un seguit d'activitats amb un tema comú que és el mar, els seus valors naturals i culturals així com la difusió de les actituds que contribueixen a la seva conservació. En aquest context, l'equip d'educació ambiental de les reserves naturals des Vedrà s'encarregarà, com sempre, de la visita setmanal guiada per l'illa de sa Conillera.

3.4 PROGRAMA EDUCATIU "TALLER ESPART".

Per tercer any i amb l'objectiu d'implicar en una sola activitat a diferents sectors de la població, es preveu la realització d'un taller sobre l'espart. Constarà de dues parts: en la primera es fa una vista en barca al voltant de l'illa on creix i a la qual dona nom: s'Espartar. I en la segona s'elabora algun producte amb fibres d'aquesta planta tan vinculada a l'espai protegit.

Durant el 2011 es pretén oferir, una vegada més a les associacions de les Pitiüses, en l'oferta pel públic general de les reserves naturals des Vedrà, es Vedranell i els illots de Ponent.

3.5 PROGRAMA D'AGENDES D'ACTIVITATS.

Les agendes d'activitats de les reserves naturals des Vedrà, es Vedranell i els illots de Ponent inclouen tot un seguit d'activitats dirigides al públic general que es desenvoluparan en dos períodes: primavera-estiu i tardor-hivern. L'objectiu principal serà continuar donant a conèixer l'Espai Natural Protegit i fomentar-ne la participació.

Entre algunes de les activitats previstes per a l'agenda d'activitats 2011 en destaquen: excursions en barca al voltant dels illots, visita a l'estació d'anellament de Conillera, xerrada arqueològica de les restes de Conillera i activitats infantils; entre d'altres.

L'èxit aconseguit els dos darrers anys en el primer i segon concurs de fotografia submarina i l'exposició posterior amb alguns dels treballs presentats, ens ha animat a incloure'l un any més a l'agenda de primavera-estiu. El lliurament de premis d'aquest concurs es farà coincidir amb la inauguració de l'exposició de les fotografies seleccionades.

L'Ajuntament de Sant Antoni mostrà interès per l'exposició "els usos tradicionals lligats als illots" per la qual cosa, es tornarà a muntar a la sala d'exposicions del far de ses coves blanques i s'inclourà a l'agenda d'activitats de primavera-estiu. Amés també s'oferirà a altres organismes i institucions que hi estiguin interesades.

La difusió de les agendes, anirà a càrrec de les informadores mitjançant pòsters, fulletons i via correu electrònic.

3.6 PROGRAMA "POSAT SES BOTES"

Amb aquest nom, l'any 2010 des de la direcció d'Espais de Natura Balear s'ofertaren i publicitaren visites als diferents espais protegits adreçades al públic general i que es prorrogaren fins principis de l'any 2011. Es complirà amb el que està programat i s'estarà a la espera del que es pugui programar per a la resta de l'any.

3.7 PROGRAMA DE COL·LABORACIÓ AMB LA XARXA D'AMICS DE LES RESERVES

La "Xarxa de Clubs de Busseig Amics de les reserves naturals des Vedrà, es Vedranell i els illots de Ponent" segueix essent aquest any un grup important amb el que seguir treballant i fer tasques comunes.

Es seguirà amb línies de col·laboració amb la Xarxa i es tornarà a realitzar un curs de busseig sostenible per instructors i responsables dels centres de busseig que tanta influència tenen damunt la conducta dels bussejadors.

3.8 PROGRAMA DE PARTICIPACIÓ A LA FIRA I A LA SETMANA DE LA CIÈNCIA

Els dies 7, 8 i 9 d'abril d'enguany, després de tres anys, tindrà lloc a Eivissa una nova edició de la "Fira de la Ciència", i durant la tardor es celebrarà la "Setmana de la Ciència". Aquestes iniciatives de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació i la Conselleria d'Educació i Cultura, han estat aprofitades en edicions anteriors per donar a conèixer els projectes d'investigació i conservació que es realitzen als Espais naturals de les Pitiüses i participant-hi anualment de manera alternativa en cada un dels dos esdeveniments.

Enguany per primera vegada les reserves naturals des Vedrà, es Vedranell i els illots de Ponent pretenen participar en els dos esdeveniments.

S'organitzaran xerrades o activitats de caire científic per a oferir a les escoles i al públic general, per a divulgar els estudis científics que es desenvolupen a les reserves naturals des Vedrà, es Vedranell i els illots de Ponent, s'editarà un pòster de les Reserves i també una revista conjunta dels dos espais protegits de les Pitiüses.

3.9 PROGRAMA D'EXPOSICIÓ DE FOTOGRAFIA SUBMARINA

L'experiència dels dos anys anteriors i l'èxit aconseguit amb l'exposició d'una tria de les fotografies participants en els concursos de fotografia submarina inclosos a l'agenda d'activitats de primavera-estiu de l'any 2009, ens ha animat a establir l'esdeveniment i fer una tercera edició, tant del concurs com de l'exposició.

Es muntarà l'exposició adjuntant les fotografies més representatives de les anteriors edicions a la tria de les fotografies presentades al concurs de

fotografia submarina d'aquest any i s'aprofitarà la inauguració per lliurar els premis del concurs.

3.10 PROGRAMA D'ANÀLISIS DE LES DADES DE VIGILÀNCIA

El vigilant marí reflecteix el seu treball mitjançant fitxes de camp on es recull tota la informació sobre els usuaris i els seus costums a l'àmbit de les reserves naturals des Vedrà, es Vedranell i els illots de Ponent.

Totes aquestes dades, son tractades informàticament per tal de fer un seguiment i així poder conèixer l'evolució en el temps.

3.11 PROGRAMA D'ANÀLISIS DE LES DADES DE L' ECO-COMPTADOR

L'any passat, amb la col·laboració de l'Autoritat portuària es va fer la instal·lació de l'eco-comptador per tal de controlar les visites no autoritzades a l'illa de sa Conillera.

Una vegada comprovat el seu correcte funcionament enguany es començarà amb les lectures de les dades enregistrades, i es farà dos vegades a l'any, preferiblement en maig i novembre.

3.12 PROGRAMA D'ANÀLISIS DE LES DADES DE PESCA SUBMARINA

Des de l'any 2006 els pescadors submarins autoritzats a practicar la seva activitat en aigües de les Reserves presenten la declaració de les seves captures a la zona, mitjançant unes fitxes que lis són facilitades juntament amb les seves autoritzacions.

Com es ve fent cada any s'analitzaran les dades recollides i es compararan amb les d'anys anteriors per així conèixer quina és la situació de l'activitat a l'espai protegit i per avaluar-ne les repercussions.

3.13 PROJECTE D'EDICIÓ DE LA PRIMERA GUIA SUBMARINA

Es pretén la publicació de la primera guia submarina sobre les principals espècies d'observació usual en una immersió en l'àmbit marí protegit. Aquesta guia serà sobre la *Fauna nedadora: peixos cefalòpodes i bords*. El text està redactat i tan sols falten algunes de les fotografies a més de la traducció i posterior disseny.

Aquest material estarà destinat bàsicament a un públic generalista, interessat pels valors de les Reserves així com a un dels principals usuaris de l'àrea de conservació marina: els bussejadors.

Es preveu l'edició en tres idiomes (castellà, català i anglès) i enguany es preveu publicar-la a la pàgina web d'Espais de Natura Balear, posposant l'edició en paper per a l'any pròxim.

3.14 PROJECTE D'EDICIÓ D'UNA CARPETA D'ITINERARIS SUBMARINS

Tal i com s'ha fet a la resta d'Espais Naturals Protegits de Balears es pretén publicar una carpeta d'itineraris per a realitzar a l'àmbit de les reserves naturals des Vedrà, es Vedranell i els illots de Ponent. En aquest cas, però, donades les característiques de l'àmbit protegit es tractarà d'itineraris submarins pels principals punts d'immersió de la zona protegida. Els itineraris foren dissenyats en 2007 i a falta d'alguns dibuixos i fotografies, estan llestos per a ser editats.

Les carpetes d'itineraris es difondran entre els submarinistes i usuaris de l'àmbit marí, i es repartiran a les oficines de la Conselleria de Medi Ambient.

3.15 PROJECTE D'EDICIÓ D'UN PÒSTER PER A LES EMBARCACIONS TURÍSTIQUES

L'any 2007 es va fer una presa de contacte amb els responsables de les embarcacions turístiques per a obrir línies de col·laboració i en el 2010 es van tornar a reprendre. Una de les propostes que varen sortir d'aquestes trobades fou la de fer, des de l'equip de gestió de les Reserves, uns pòsters amb informació bàsica referent a la zona protegida i suggeriments per a contribuir a la conservació. La intenció és editar aquests pòsters per a què es pengin a les embarcacions i difonguin així la protecció de la zona entre els usuaris.

3.16 PROJECTE D'EDICIÓ D'UNA RECOPILOCACIÓ DE L'EXPOSICIÓ "DELS USOS TRADICIONALS LLIGATS ALS ILLOTS"

L'any passat es va inaugurar l'exposició dels usos tradicionals lligats als illots després de molt de temps i esforç en recerca. Aquest fet, juntament amb l'èxit aconseguit amb l'exposició, aconsella documentar-la i fer-ne una edició que a més de ser un reconeixement de l'esforç realitzat, ajudi a que aquests coneixements adquirits de la història dels nostres illots perdurin en el temps.

3.17 PROJECTE DE DIVULGACIÓ DE LA PROBLEMÀTICA DE LES XARXES ENFONSADES

Les xarxes enrocades suposen un important impacte pels fons marins protegits amb totes les conseqüències que se'n deriven, però a més de fer les campanyes de recuperació és molt important la tasca de conscienciació i divulgació del problema.

L'any passat es va fer un important esforç amb el muntatge de l'obra de teatre "Les xarxes a escena" que a més es va filmar i editar en format DVD. Enguany es pretén aprofitar al màxim aquest esforç mitjançant les següents actuacions:

- una altra representació de l'obra a càrrec del pressupost de les Reserves.
- cessió de l'obra a altres institucions, per a representar-la sense ànim de lucre.
- projecció del DVD a les escoles i a esdeveniments com la setmana de la mar.

3.18 PROJECTE D'ACTUALITZACIÓ DE LA SENYALITZACIÓ ALS ILLOTS

L'any 2010 es va finalitzar la senyalització de les RRNN des Vedrà , es Vedranell i els illots de Ponent i enguany s'intentarà resoldre algunes carències que s'han detectat a rel de la instal·lació d'alguns dels senyals. Per això tan sols es fa necessària la instal·lació de 4 nous senyals informatius de la prohibició de desembarcar i un adhesiu per al revers d'una de les instal·lades.

3.19 PROJECTE D'ACTUALITZACIÓ DE DADES A L'ÀMBIT PORN

La ampliació de l'àmbit geogràfic que comportarà l'aprovació del PORN de Cala d'Hort i Cap Llençisca, aconsella portar a terme algunes actuacions que seran molt valuoses en el moment que s'hagin d'assumir les noves responsabilitats de gestió. Entre aquestes actuacions a desenvolupar sobre l'àmbit PORN es poden destacar les següents:

- Disseny d'itineraris.
- Actualització del catàleg d'habitatges.
- Actualització i/o ampliació del catàleg d'elements patrimonials.
- Realització d'una cartografia de plantes invasores en general i en particular de *Carpobrotus*.

4. Àrea d'investigació i seguiment

4.1 PROGRAMA DE SEGUIMENT D'INVERTEBRATS ARTRÒPODES

Un any més, mitjançant prospeccions periòdiques a cadascun dels illots, es continuarà amb les tasques de seguiment d'invertebrats artròpodes a les Reserves Naturals, i es preveu ampliar-ho a l'àmbit PORN. Aquestes feines, que seran desenvolupades pel naturalista, tindran com a objectiu principal el d'elaborar la corresponent col·lecció, així com determinar el grau d'endemicitat d'aquests invertebrats.

4.2 PROGRAMA PICCOLE ISOLE

Un altre any més es continuarà amb la realització de la campanya de seguiment de migració primaveral a sa Conillera emmarcada en el programa internacional *Piccole Isole*. Les tasques corresponents a aquest programa consistiran en la realització d'una campanya intensiva d'anellament d'un mes de durada, entre el 15 de març i el 15 d'abril. Es reposarà divers material que s'ha anat deteriorant en les campanyes anteriors.

4.3 PROGRAMA DE SEGUIMENT DE LES POBLACIONS DE CORB MARÍ

Els treballs de seguiment de la població de *Phalacrocorax aristotelis* a l'illa d'Eivissa, durant els darrers mesos de 2008 i primers de 2009, es va fer seguint un protocol facilitat per la Direcció General d'Espècies.

En l'any 2010 aquest protocol no s'utilitzà, per que es produeixen molèsties a les parelles reproductores que no és convenient repetir-les dos anys seguits.

Aquest any, les feines consistiran en recomptes periòdics des de l'embarcació, sense baixar als illots, ja que es du a terme principalment durant l'època de cria (novembre fins a abril).

4.4 PROGRAMA DE SEGUIMENT DE LES POBLACIONS DE VIROT

Aquest any, des de l'equip de gestió de les Reserves, es faran els recomptes de la població de virot (*Puffinus mauretanicus*) mitjançant els transectes amb barca al vespre quan formen basses entorn als illots on crien.

Es prestarà especial atenció a l'illa des Bosc, per comprovar el grau d'afectació positiva que la desratització ha provocat damunt la colònia.

4.5 PROGRAMA DE SEGUIMENT DE LA COLÒNIA DE FALCÓ MARÍ

Cada any el naturalista de l'espai natural protegit realitza, a l'illa des Vedrà, els censos de falcons marins (*Falco eleonorae*) des de l'embarcació i amb prismàtics. Després de 5 anys, enguany es tornarà a fer el recompte utilitzant petards ja que, encara que més agressiu, és molt més precís.

4.6 PROGRAMA DE SEGUIMENT DE LA GAVINA DE BEC VERMELL

Com cada any, i conjuntament amb el cos d'Agents de Medi Ambient, es realitzaran les jornades necessàries pel cens de nius i anellament d'individus juvenils de la colònia de gavina de bec vermell (*Larus audouinii*). Es visitaran tots els llocs de cria de les Reserves, a més de l'illa de cala Salada, per poder conèixer l'estat d'aquesta espècie a l'oest de l'illa d'Eivissa.

4.7 PROGRAMA DE SEGUIMENT DE LA POBLACIÓ DE GAVINA DE POTA GROGA

Amb l'ajut també del cos d'Agents de Medi Ambient, es realitzaran anellaments d'individus juvenils a les poblacions de gavina de pota groga (*Larus michahellis*) de les reserves naturals des Vedrà, i així contribuir en l'estudi de les dinàmiques de poblacions d'aquesta espècie.

4.8 PROGRAMA DE CONTROL DELS CONTINGENTS DE SARGANTANES

Es continuarà amb els controls dels anteriors anys però adaptant la feina a les indicacions de l'equip de científics de La universitat de Salamanca coordinats per l'expert Valentin Pérez Mellado, que l'any passat realitzà l'estudi de les poblacions existents a les Reserves.

4.9 PROGRAMA DE FOMENT DE LA INVESTIGACIÓ A LES RESERVES

Un any més l'equip les reserves naturals des Vedrà, es Vedranell i els illots de Ponent donarà suport als investigadors autoritzats que es desplacin a l'àmbit protegit per a dur a terme estudis de tota mena. Aquest fet s'aprofita per a que el naturalista n'obtingui una formació complementària.

4.10 PROGRAMA DE SEGUIMENT DE LES COMUNITATS VEGETALS ALS ILLOTS

L'any passat, un equip de botànics de la UIB realitzà l'actualització de l'Atlas Botànic de les Reserves. Enguany es pretén dissenyar i posar en marxa, una estratègia de seguiment de la vegetació mitjançant un protocol a seguir del que es farà càrrec el naturalista.

4.11 PROJECTE BMS

Les papallones son un excel·lent bioindicador dels canvis a la biodiversitat.

Enguany es pretén l'elaboració d'un recorregut a Conillera de no mes de 2 Km, amb la major variabilitat vegetal possible i subdividit en seccions segons els

tipus de vegetació i en el que, cada setmana, des de la primera de març fins a la darrera de setembre es vagin anotant, i capturant si es possible, els exemplars presents. Posteriorment en una segona etapa es muntarà un altre itinerari BMS a l'àmbit PORN.

4.12 PROJECTE LÍQUENS I FONGS COM A QUALITAT D'HÀBITATS

L'estreta relació dels líquens amb el mitjà en el qual es desenvolupen i les seves característiques, els fa molt sensibles a les alteracions que es puguin produir en el seu hàbitat, per petites que aquestes siguin. Tant és així, que són els primers organismes que podem veure desaparèixer quan l'home pertorba mínimament el medi en el qual viuen sense que, a simple vista, la resta d'organismes es vegin aparentment afectats, per aquesta causa són considerats com els bioindicadors per excel·lència.

El fet de ser uns excel·lents bioindicadors de la qualitat dels hàbitats en els quals viuen permet establir punts de partida per realitzar plans de gestió i conservació als territoris en els quals es desenvolupen. Per aquest motiu s'ha considerat necessari encarregar a un equip format per investigadors de les universitats de València i de la Complutense de Madrid la realització d'un complet i rigorós estudi d'investigació que contempli els criteris esmentats.

Els treballs de camp es realitzaran en els mesos de juny, setembre i octubre i està finançat íntegrament per la Fundació La Caixa.

4.13 PROJECTE D'ESTUDI DE LES VARIACIONS TÈRMiques I LA SEVA INFLUÈNCIA A LES POBLACIONS DE GORGÒNIES

La gorgònia (*Paramuricea clavata*) és important ecològicament com espècie arquitecte, és una bona indicadora de la salut de l'ecosistema i dins les espècies bentòniques es especialment sensible a les variacions tèrmiques. Per això i també perquè a les Bledes es troba una de les més importants poblacions de la Mediterrània occidental, es fa necessària una avaluació continuada del seu estat i, en conseqüència, emmarcat en el projecte de conservació de l'hàbitat submarí s'instal·laran una bona part dels termòmetres previstos, en els emplaçaments de les poblacions de gorgònies i que permetran relacionar l'influència de l'escalfament de l'aigua sobre l'estat d'aquestes poblacions.

4.14 PROJECTE D'ESTUDI PREVI DE LES POBLACIONS DE GENETA.

La geneta d'Eivissa (*Genetta genetta ssp. Isabelae*) és una subespècie endèmica, i per aquest motiu, en col·laboració amb l'Associació Gírgola, enguany es pretén, recollir la informació necessària per detectar les possibles poblacions presents al territori de l'àmbit PORN i les seves condicions i amenaces. Amb aquesta informació l'any 2012 s'estaria en condicions de portar a terme els treballs necessaris de conservació.

4.15 PROJECTE D'ESTUDI ARQUEOLÒGIC A SA CONILLERA

En la investigació arqueològica inclosa en el PAE 2009, i la seva continuació en 2010, es trobaren varies tombes, es va realitzar un estudi antropològic i també es realitzà la prova del C14.

De les 4 tombes trobades s'ha tret la conclusió que són enterraments del segle XVI d'individus joves i que van morir de manera violenta. Per concloure les investigacions l'equip d'arqueòlegs va fer la recomanació de realitzar tasques arqueològiques al voltant dels enterraments descoberts per poder descartar altres troballes. I això és el que es farà enguany.

4.16 PROJECTE D'ESTUDI DE LA POBLACIÓ DE SARGANTANES A ES VAIXELL

L'any passat, de manera casual, el naturalista va detectar la presència de sargantanes a Es Vaixell, a ses Bledes, cosa que fins el moment no se'n tenia constància.

Fonamentat en aquest fet, s'encarregarà al Dr. Valentin Perez Mellado que realitzi l'estudi puntual d'aquesta possible població de *Podarcis pityusensis* complementant i completant els estudis que ja va fer a les Reserves en anys anteriors.

5. Àrea de participació

5.1 PROGRAMA DE CONVOCATÒRIA DE LA JUNTA RECTORA

En Setembre de l'any passat es va reunir la Junta Rectora de les reserves naturals des Vedrà. Així doncs, amb la finalitat de normalitzar les reunions d'aquest òrgan, enguany amb més premura, es tractarà de reunir la Junta Rectora, per a presentar la memòria d'actuacions de 2010, i el present document (Programa Anual d'Execució 2011).

5.2 PROGRAMA DE CONVOCATÒRIA DE L'AUTORITAT DE GESTIÓ

Previ a la convocatòria de la Junta Rectora de les reserves naturals des Vedrà, es Vedranell i els illots de Ponent, es reunirà l'Autoritat de Gestió per a aprovar tant la memòria 2010 com el PAE 2011.

6. Àrea de manteniment

6.1 PROGRAMA DE MANTENIMENT DE VEHICLES

Aquí estan inclosos els tres automòbils tot terreny i el remolc de l'embarcació.

Les petites reparacions dels vehicles, la seva neteja i la seva conservació és una de les tasques habituals del personal de la brigada de manteniment, assignada als espais protegits de les Pitiüses.

També s'hi ha d'incloure les despeses de la benzina, les assegurances, les reparacions i revisions a taller i altres despeses com pintura, oli, recanvis, etc.

6.2 PROGRAMA DE MANTENIMENT DE L'EMBARCACIÓ

Com en el cas dels vehicles moltes petites reparacions, la neteja, així com les tasques de conservació es fan amb el personal propi, sent sols les reparacions més complicades les que es recorre al taller. Però enguany una greu avaria del motor de l'embarcació "Els Vedrans", encara no pressupostada, fa preveure una important despesa.

Entre les altres despeses, té una especial rellevància la despesa de benzina que representa prop de la meitat del total pressupost ordinari per manteniment.

6.3 PROGRAMA DE NETEJA DELS ILLOTS

La brigada de treballadors de biodiversitat seguirà realitzant les tasques de neteja de tot l'àmbit de les Reserves Naturals de manera periòdica.

A més de les tasques rutinàries es tindrà especial cura en la retirada de tots els materials emprats a l'Illa des Bosc i a la de s'Espartar en els treballs de control de les poblacions de rates i conills, així com vagin deixant de ser operatius.

També enguany es portarà a terme la reparació dels marges del camí del far a Conillera, ja que les rels i branques de mates i savines estan deteriorant els límits i l'asfalt del camí.

6.4 PROGRAMA DE MANTENIMENT GENERAL

Aquí s'inclouen els treballs i reparacions de les eines i material de les Reserves com poden ser els senyals, petita maquinària, etc.

7. Àrea de vigilància

7.1 PROGRAMA DE VIGILÀNCIA

El personal actual adscrit a l'àrea de vigilància de les reserves naturals des Vedrà, es Vedranell i els illots de Ponent és un únic vigilant marí que a més ha de compartir part de les feines amb el parc natural de ses Salines i és insuficient per al correcte funcionament de la vigilància de l'àmbit protegit. Aquesta situació impedeix un correcte control, necessari sobretot en els mesos estivals, d'activitats com els desembarcaments no autoritzats, el control de la pesca submarina a la zona marina protegida, etc. Per tot això, un any més es tornarà a demanar que el vigilant marí torni a treballar exclusivament per les Reserves i que es contracti un segon membre de reforç per la temporada d'estiu.

Enguany també, en la mesura possible, s'intentarà que l'horari de les sortides de vigilància sigui més aleatori i, per tant, menys previsible pels possibles infractors.

Es continuarà amb el recolzament del cos d'Agents de Medi Ambient en les tasques de vigilància, realitzant sortides conjuntes.

7.2 PROGRAMA DE COORDINACIÓ AMB ALTRES COSSOS DE VIGILÀNCIA

Un any més es seguirà potenciant la coordinació amb altres cossos de vigilància de l'illa d'Eivissa, com són el Grup Especial d'Activitats Subaquàtiques de la Guardia Civil (GEAS), SEPRONA, Cos inspectors de pesca del CIE i Zeladors de Costes. Per això se'ls facilitarà periòdicament els llistat de persones autoritzades a realitzar diferents activitats en l'Espai Natural Protegit i se'ls informarà de qualsevol canvi en la normativa.

7.3. PROJECTE DE VIGILÀNCIA NOCTURNA

L'any passat els Agents de Medi Ambient detectaren indicis prou clars de caça de polls de virot (*Puffinus Mauretanicus*) a l'illot de Sa Conillera. L'espècie es troba en perill d'extinció i això fa que es recomanés aixecar un dispositiu especial de vigilància durant el període de nidificació (juny/juliol de 2011).

Des de les Reserves s'hi col·laborarà aportant l'embarcació i els mitjans humans necessaris.

8. Àrea d'administració

8.1 PROGRAMA DE RECURSOS HUMANS

El personal de les Reserves ve detallat a la pàgina quatre i excepte el director i la tècnica, tot l'altre personal es compartit amb el parc natural de ses Salines.

El vigilant marí i també patró, forma part de la plantilla de les RRNN des Vedrà, però des de novembre de 2008 es comparteix amb el Parc Natural de ses Salines, i això ens provoca problemes amb la vigilància i amb l'altre personal que depèn d'ell per traslladar-se a les seves tasques als illots.

Amb el nou àmbit PORN, aquesta dependència perdrà part de la seva importància però es faran més evidents les importants mancances de personal i que en el cas particular dels informadors resulten ser especialment greus.

8.2 PROGRAMA DE RECURSOS TÈCNICS I MATERIALS

Actualment es compta amb:

- Oficina amb la seva corresponent dotació de mitjans informàtics i mobiliari.
- Tres automòbils tot terreny
- Una embarcació pneumàtica amb el seu remolc per al transport. Enguany serà necessari la compra d'un motor nou per a l'embarcació.
- Material inventariable en el que enguany s'haurà d'afegir el material necessari pel desenvolupament de la campanya internacional d'anellament "Piccole Isole" i tal vegada la compra d'un motor nou per a l'embarcació.
- Material fungible, que en el cas del material d'oficina el proveïment es fa en tota una sèrie de petites despeses sol·licitades al moment per als treballadors segons les seves necessitats.

8.3 PROGRAMA DE REDACCIÓ DE LA MEMÒRIA D'ACTUACIONS DE L'ANY 2010

Es redactarà la corresponent memòria d'actuacions de l'any 2010 on s'explicaran els resultats obtinguts de les actuacions previstes en el passat Programa Anual d'Execució, per a la seva presentació a la Junta Rectora.

9. Àrea de planificació

9.1 PROGRAMA D'ELABORACIÓ DEL PLA ANUAL DE L'EXERCICI 2011

A finals del present any es redactarà la proposta de programa anual d'execució per l'any 2012, recollint les actuacions que es duran a terme durant l'any que ve a les reserves naturals des Vedrà, es Vedranell i els illots de Ponent; per a presentar davant l'Autoritat de Gestió per a la seva aprovació.

9.2 PROGRAMA DE COL·LABORACIÓ PER A LA REDACCIÓ DEL PORN

D'ençà es va eliminar la zona terrestre protegida, es venia donant una situació repetitiva en la que, cada dos anys, s'aprovava una nova ordre d'inici del procediment d'elaboració de PORN de cala d'Hort i cap Llenrisca. A finals de l'any passat es va començar a treballar en l'elaboració d'aquest PORN així com en la delimitació d'un futur espai protegit. Des de l'equip de gestió de les Reserves s'està col·laborant amb la Direcció General en l'elaboració d'aquest PORN i esperem que enguany s'aprovi definitivament.

10. Àrea d'avaluació

10.1 PROGRAMA DE SEGUIMENT D'ACTIVITATS

Les activitats que s'ofereixen a les Reserves Naturals disposen d'uns fulls d'avaluació on les persones que han gaudit de l'activitat en fan la seva valoració i on expressen opinions i suggeriments.

Paral·lelament els educadors que han dirigit l'activitat omplim el seu full d'avaluació que es remet al departament d'us públic d'Espais de Natura per la seva valoració.

A més de l'avaluació en l'àmbit de les activitats de l'àrea d'us públic es fa l'avaluació de les dades de vigilància.

Pel moment no es disposa de cap protocol d'avaluació integral de la gestió de les Reserves Naturals.

Pressupost 2011

Reserves Naturals des Vedrà, es Vedranell i els illots de Ponent	Espais de Natura Balear	La Caixa	ALTRES
1.Àrea de gestió per a la conservació			
1.1. Programa de control de cabres	1000		
1.2. Programa de control conills	1000		
1.3. Programa de control de rates	1000		
1.4. Projecte consrvció. hàbitat marí	15000		
Subtotal	18000		
2.Àrea de desenvolupament socio-econòmic			
2.1. Programa reunions sectorials	0		
2.2. Programa reunió propietaris illes	0		
Subtotal	0		
3.Àrea d'ús públic			
3.1. Programa educatiu historia i lleg.	200		
3.2. Programa educatiu a Conillera	2800		
3.3. Prog ed. Setmana de la Mar	0		
3.4. Prog. ed. Taller Espart	1475		
3.5. Prog. ed. Agendes d'activitats	5500		
3.6. Prog. Poset ses Botes (publ gnrl)	300		
3.7. Prog. col.lab. Xarxa Amics RRNN	3200		
3.8. Prog. Partic. Fira Setm. Ciència	2000		
3.9. Prog. Expo fotografia submarina	3700		
3.10. Prog. Anàlisis dades vigilància	0		
3.11. Prog. A. dades Eco-comptador	0		
3.12. Prog. A. dades pesca submrina	0		
3.13. Proj ed. 1ª Guia Submarina	2500		
3.14. Proj. ed carpeta Itineraris Subm.	13000		
3.15. Proj. ed poster embarc. Turistes	200		
3.16. Proj. ed. Expo usos tradicionals	1500		
3.17. Proj. Divulgació problem xarxes	2500		
3.18. Proj. actualització senyalització	1200		
3.19. Proj. Àmbit PORN	0		
Subtotal	40075		
4.Àrea d'investigació i seguiment			
4.1 Programa seguiment invertebrat	100		
4.2 Programa Piccole Issole	6000		
4.3 Prog seguiment corb marí	0		
4.4 Prog seguiment virot	0		
4.5 Prog seguiment Falcó marí	100		
4.6 Prog segui. gavina bec vermell	0		
4.7 Prog segui. gavina pota groga	0		
4.8 Prog seg. població sargantanes	0		
4.9 Prog foment de l'investigació	0		
4.10 Prog seg. C. Vegetals s'Espartar	0		
4.11 Proj BMS	0		
4.12 Proj líquens i fongs bioindicadors		16000	
4.13 Proj est temperatura i gorgonies	0		
4.14 Proj estudi geneta	0		
4.15 Proj d'estudi arqueològic	5500		
4.17 Proj d'estudi sargantanes vaixell	1900		
Subtotal	18100	16000	

5. Àrea de participació			
5..1. Programa convocatòria de J R	500		
5.2. Programa convocatòria A G	500		
Subtotal	1000		
6. Àrea de manteniment			
6.1 Vehicles. Combustible	2800		
Assegurances	814		
Reparacions, conservació.	1300		
Remolc embarcació	150		
Altres depeses	250		
6.2 Embarcació. Combustible	8000		
Assegurança	211		
Reparacions i conservació	3500		
Altres depeses	250		
6.3 Programa de neteja dels illots	200		
6.4 Programa manteniment d'altres	350		
Subtotal	17825		
7. Àrea de vigilància			
7.1. Programa de vigilància	0		
7.2. Prog coordinació altres cossos	0		
Subtotal	0		
8. Àrea d'administració			
8.1. Material Fungible	1500		
8.2. M. inventariable	16200		
8.3 Redacció memòria 2010 /Altres	300		
Subtotal	18000		
9. Àrea de planificació			
9.1 Pla anual de l'exercici 2011	0		
9.2 Redacció del PORN	0		
Subtotal	0		
10. Àrea d'avaluació			
10.1 Programa de segui d'activitats	0		
Subtotal	0		
SUBTOTALS /	108500	16000	
TOTAL	124500		